

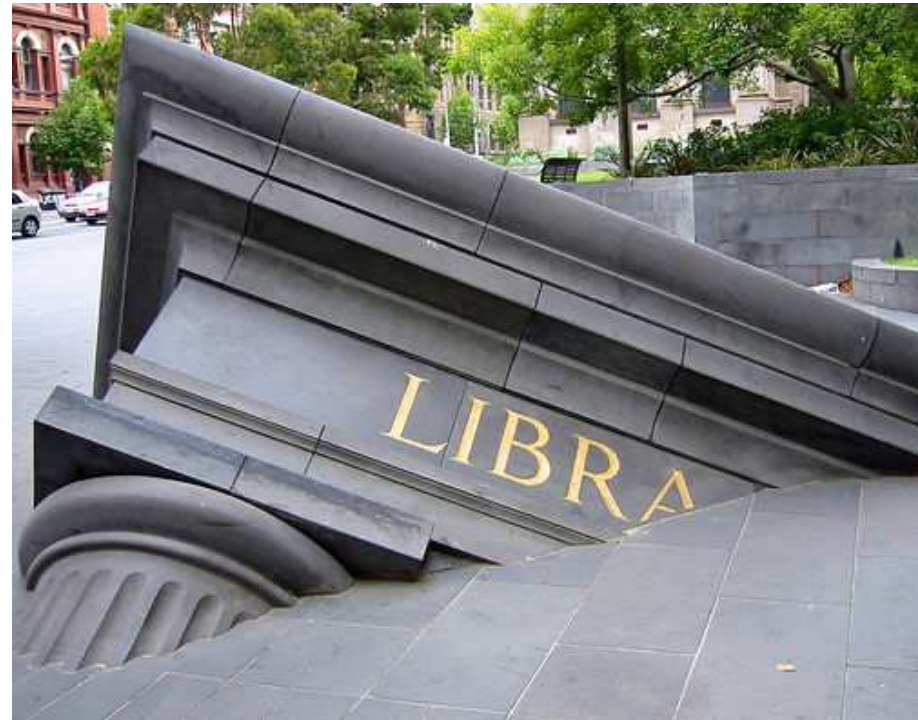
**Samfundsudviklingen,
folkebibliotekernes nye rolle og
udviklingen af nye bibliotekskoncepter
Forudsætninger og udfordringer**

**Oplæg til 2. møde i Udvalget for
bibliotekerne i vidensamfundet**

12. maj 2009

Udgangspunkt

- Tidligere var det folkebiblioteket opgave at konditionere det enkelte menneske til **modernitetens vilkår**. Det vil sige: **Skærpe dømmekraften** og give det enkelte menneske **myndighed** gennem (bogens) **kundskab**, **oplysning** og **dannelse**.

Udgangspunkt

- I dag er det folkebibliotekets opgave at konditionere det enkelte menneske til **senmodernitetens vilkår**. Det vil sige: Give det enkelte menneske mulighed for at kunne agere og skabe sin identitet i forhold til bl.a. **globaliseringen, aftraditionaliseringen, IT-udviklingen og det multikulturelle samfund**, gennem oplevelse, læring og møder på tværs af kulturer, etnicitet og generationer.

Nedslag i det senmoderne samfund

Forudsætninger

1. Det aftraditionaliserede samfund
2. De store fortællingers død

Udfordringer

1. Det multikulturelle samfund
2. Globaliseringen
3. Oplevelsessamfundet
4. Kundesamfundet og de nye brugere
5. IT-udviklingen

1. Forudsætning

Det aftraditioniserede samfund

A. Giddens:

- Der eksisterer ingen traditioner længere
- Alt er til diskussion
- Den radikalisere refleksivitet
- Personlig og institutionel usikkerhed

Folkebiblioteket:

- Hvad er et folkebibliotek?
- Hvilke tilbud skal der være på folkebiblioteket?
- Behovet for at formulere mission og vision
- Man løber efter alle pølsepinde

2. Forudsætning

De store fortællingers død

J.F. Lyotard:

- Ingen store sandheder længere
- Ingen forestillinger om frigørelse
- Performativ rationalitet

Folkebiblioteket:

- Hvad skal legitimere folkebiblioteket i fremtiden?
- Hvad med oplysningstanken?
- Hvad er kvalitet?
- Hvad med ikke-brugerne?
- Er høje udlånstal et mål i sig selv?

1. Udfordring

Globaliseringen

Z. Bauman:

- Turister og vagabonder
- Globalisering og lokaliseing
- Undergraver sammenhængskraften i samfundet

Folkebiblioteket:

- Hvad skal være biblioteket rolle?
- Bygge bro mellem det globale og det lokale?
- Rette særligt fokus på "vagabonderne"?
- Og hvad betyder det i givet fald for indhold i og tilrettelæggelse af biblioteket?

2. Udfordring

Det multikulturelle samfund

Fra monokultur til diversitet:

- Generationer
- Etnicitet
- Socialgrupper/klasser etc.
- Køn
- Religion

Folkebiblioteket:

- Skal folkebiblioteket understøtte integration?
- Skal det understøtte mangfoldighed?
- Kan det være et (lavintensivt) 3. sted?
- Kan det understøtte tillid og social kapital af "brotypen"?
- Og hvad betyder det i givet fald for indhold i og tilrettelæggelse af biblioteket?

3. Udfordring

Oplevelsessamfundet

G. Schulze:

- Publikum/brugerne søger oplevelser
- Relaterer sig både identitetsdannelse og forbrug

J. Pine og J. Gilmore:

- Virksomheder i øget global konkurrence
- Oplevelse og storytelling bliver afgørende

Folkebiblioteket:

- Hvad betyder det for indhold i og tilrettelæggelse af biblioteket?
- Er der nødvendigvis et modsætningsforhold mellem fordybelse og oplevelse?
- Hvad med autenticitet og iscenesættelse?
- Bidrage til udviklingen af kreative byer og regioner i konkurrence?

4. Udfordring

Kundesamfundet og de nye brugere

I. Frønes og R. Brusdal:

- Vi opfatter os i stadig flere sammenhænge som kunder
- Stiller krav til pris, kvalitet og ikke mindst service

Men:

- Brugere har også en række nye kompetencer (prosumers)

Folkebiblioteket:

- Ny relation mellem bibliotek og bruger (kunde)?
- Øget vægt på service og brugernes behov?
- Borgerinddragelse og brugerdreven innovation?

5. Udfordring

IT-udviklingen

Ekspllosiv udvikling

i forhold til bl.a.:

- Web. 2.0
- Nye medieplatforme
- Digitale netværk
- Etc., etc.

Folkebiblioteket:

- Hvad skal forholdet mellem det virtuelle og det fysiske bibliotek være?
- Hvad skal legitimere det fysiske bibliotek?
- Er det f.eks. forholdet til lokalsamfundet, og herunder arrangementer, brugerinddragelse og frivillighed?

Tak!

